

בית הספר למוסמכים במינהל עסקים

המחלקה לייעוץ וניהול משאבי אנוש

תקציר הרצאתו של פרופ' קפלן
במפגש האחרון של פורום HR:

**יישומים ניהוליים
של פסיכולוגיה חיובית**

המסלול האקדמי
המכללה למינהל

אל תשתלב, תוביל.

על המרצה

אורן קפלן הוא פרופסור למינהל עסקים ופסיכולוגיה, פסיכולוג קליני וכלכלן, סגן דיקן ומנהל אקדמי של תוכנית תואר שני MBA המתמחה בפסיכולוגיה עסקית וניהולית במסלול האקדמי המכללה למינהל. יועץ ומוביל פרויקטי מחקר מקיפים בפסיכולוגיה חיובית וחוסן נפשי במגזר העסקי והציבורי.

הבלוג האקדמי של פרופ' קפלן: www.orenkaplan.com
ארכיון "[העולם כמרקחה](http://www.orenkaplan.com)" – מאמר שבועי במדור השיווק של דה מרקר
כרטיס ביקור אלקטרוני: www.kaplan.org.il

תקציר ההרצאה

"לא נוכל לפתור בעיות באמצעות אותה צורת חשיבה שהשתמשנו כשיצרנו אותם", אמר אלברט אינשטיין. ואכן אי אפשר להכחיש זאת, שאם נפלתם לבור עמוק, גם הבנה יסודית ומבריקה על חלקלקות העשב בפי הבור, שבגללו החלקתם לתוכו, לא תקדם אפילו בסנטימטר בודד את דרכם אל מחוצה לו.

"פסיכולוגיה חיובית" הינה גישה מחקרית ויישומית שהחלה להתפתח בשנים האחרונות בארה"ב ומעוררת כיום עניין רב בתחומי מדע שונים, פסיכולוגיה, ניהול, חינוך, רפואה ועוד. הגישה גורסת שבשיטת "פתרון הבעיות" המסורתית - איתור הבעיה ("הפתולוגיה") ומציאת פתרונה, פוטנציאל הצמיחה נמוך למדי. מחקרים עדכניים מורים שבכל תחום - אישי, ארגוני, או חברתי - מתוך השלילי והחולשה פוטנציאל הצמיחה והשינוי הוא דל למדי.

דווקא התמקדות בחוזקות, בחוסן נפשי, באושר ובסיפוק יכולה להביא לשינוי המיוחל, הן אצל הפרט והן בארגון. תמצית הרעיון הפשוט, אך המנוגד לאינטואיציה היום-יומית של רובנו, הוא שלהתנחם ולשתות אפשר רק ממחצית הכוס המלאה, גם אם מקור המצוקה והחרדה נובע מהיעדר המים במחצית הכוס הריקה:

לקוח שלא רימו אותו אינו בהכרח מרוצה, עובד ששילמו את שכרו בזמן אינו בהכרח שבע רצון מעבודתו, זוג שאינו נוטר טינה אינו בהכרח אוהב, אדם שאינו מדוכא אינו בהכרח מאושר. מכאן שמיקוד בליקויים ואפילו הצלחה מסחררת במניעת הליקוי, לא תביא לשגשוג. למרות זאת, רוב המודלים לייעוץ ושינוי, אישי וארגוני מבוססים על מיקוד בבעיה ובשלילי, ולא בטיפוח החיובי, מתוך הנחה שהם הפכים אחד של השני.

מחקרים רבים שהצטברו לאחרונה מוכיחים שמקור השגשוג אינו מצוי בהכרח במוקד המשבר, וניתן למנף אותו כמעט ללא קשר למוקד הקושי, כדי להביא לשגשוג.

גישה זו, סוחפת כיום את עולם הפסיכולוגיה המחקרית והיישומית בעולם, כמו גם בתחומי מדע נוספים. ההרצאה תכלול סקירה על התפתחות התחום, ממצאי מחקר מרכזיים, וכלים ליישום הגישה ברמת הפרט, הצוות והארגון.

לקריאה נוספת על נושא ההרצאה:

<http://www.psychologia.co.il/positive1.htm>